

АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

В.УДОВИЧЕНКО

Доктор економічних наук, професор

Лауреат державної премії в галузі науки і техніки,

міський голова м.Славутича

АБЕТКА

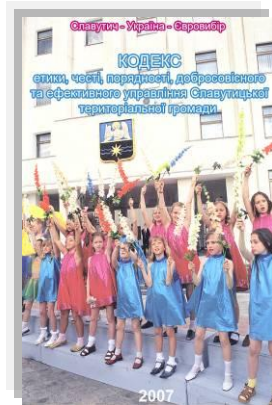
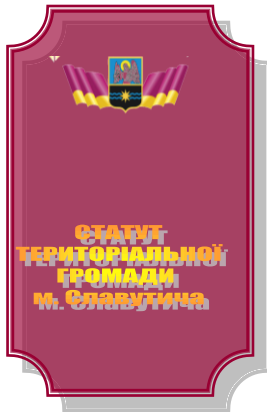
МЕРА

Поради

Застереження

Благословіння

КИЇВ 2012

Абетка мера. Друге видання.
(В.П.Удовиченко, Славутич, 2012 рік, Академія муніципального управління).

Удовиченко В.П. з 1990 року і поспіль – міський голова м.Славутича, президент Всеукраїнського громадського об'єднання «Клуб мерів», представник України в Конгресі місцевих і регіональних влади Європи.

Це науково-публіцистичне есе пропонується як посібник студентам і викладачам вузу чи повсякденна пам'ятка керівникам, управлінським кадрам органів місцевого самоврядування. Вона стане у пригоді молодому поколінню політиків і керівників, які сьогодні або завтра представлятимуть українську еліту, переважно тим, хто мріє стати або сягнув сану міського, селищного чи сільського голови та прагне до самовдосконалення, творчого пошуку аби досягти позитивного результату своєї праці. Книга знадобиться також депутатам різного рівня, науковцям і всім, хто цікавиться проблемами самоврядування на засадах сучасних методів і технологій управління, муніципального менеджменту.

Автор взяв собі за мету порадити, допомогти усім тим, хто зробив свій вибір на користь діяльності в органах місцевого самоврядування, і водночас підняти інтерес і зацікавити читача щодо важливості досягнення результатів, соціальної, політичної і економічної ефективності в процесі функціонування і розвитку цієї адміністративно-політичної інституції .

Рецензенти:

Василик О.І. – к.т.н., доцент

Іванова Т.В. – д.н. з д.у., професор

Мальчин Ю.М. – д.і.н., професор

**Рекомендовано до друку вченою радою Академії муніципального управління
протокол № 1 від 18.10.2012**

ЗМІСТ

ВІД АВТОРА	6
I. ПОТОЧНИЙ МОМЕНТ ТА ПЕРЕДУМОВИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ. ПОШУК ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВИ УКРАЇНИ.....	11
II. САМОВРЯДУВАННЯ - САМООРГАНІЗОВУВАНА СИСТЕМА	16
III. МІСЦЕВА ДЕМОКРАТІЯ - ПОЛІТИЧНА ОСНОВА САМОВРЯДУВАННЯ. МОЛОДЬ І ДЕМОКРАТІЯ.....	18
IV. ВЛАДА - ДЛЯ ЛЮДЕЙ, А НЕ ЛЮДИ ДЛЯ ВЛАДИ.....	25
V. ГОЛОВА - У ВСЬОМУ ГОЛОВА	25
VI. ЧЕРЕЗ САМОПІЗНАННЯ ДО САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ	28
VII. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МОЖЛИВИЙ ЛИШЕ ЗА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ. БЮДЖЕТИ РОЗВИТКУ... 	29
VIII. ЕФЕКТИВНИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ - ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ. ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ МІСТ. 12 ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	33
IX. ПЕРШ ЗА ВСЕ - ЗДОРОВ'Я!.....	40
X. СПІЛКУВАННЯ З ЛЮДЬМИ - НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ ДО ЇХ ПЕРЕКОНАННЯ І ЗАЛУЧЕННЯ ДО СПРАВИ	43
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	48

Про автора

Удовиченко Володимир Петрович, народився 1950 року в селі Білогородці на Київщині в українській родині, де традиційно цінували землю, людей, працю, у шанобі були віра, культура, освіта.

Здобув вищу інженерну освіту в Київському автодорожньому інституті (Національний транспортний університет). Захистив докторську дисертацію на тему: «Організаційно-економічний механізм соціального розвитку регіону в умовах формування ринкових відносин», яка безпосередньо пов'язана з проблемами вдосконалення регіонального розвитку держави.

Трудовий шлях розпочав із майстра, виконроба шляхового будівництва. Згодом працював начальником будівельного управління, головним інженером тресту «Київшляхбуд-1» Міншляхбуду України. 1989 року закінчив Вищу партійну школу, в 1992-му – Міжнародну школу бізнесу. Стажувався на фірмах ФРН за програмою «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

У березні 1987 року призначений першим заступником голови оргкомітету Київського облвиконкому по місту Славутичу. Місто Славутич народжувалося і будувалося на його очах, за його участю. Приймав активну участь у формуванні нового колективу Чорнобильської атомної електростанції (1988-89 роки). Міський голова Славутича з 1990 року та поспіль.

Неможливо перелічити всі неординарні заходи, здійснені у місті за ініціативи мера та міської влади. Славутич сьогодні – техноекополіс. Тут працює команда професіоналів, людей, відданих своїй справі.

Удовиченко впевнений: майбутнє – в дітях! Він переконаний, що філософія міста сприятливе для підростаючого покоління та дружнє до дитини об'єднує всі покоління людей. В місті успішно діє «Меморандум поколінь». Практично все, що здійснюється в Славутичі, робиться заради них і для них, щоб юні раділи повноцінному життю. Насамперед, це – створення найсучаснішої соціальної інфраструктури, сприятливих умов для формування особистості підростаючого покоління. Під пильною увагою міського голови в

місті впроваджується проект Всесвітньої організації охорони здоров'я «Здорові міста».

Автор багатьох наукових праць, серед них «Енциклопедії бізнесмена, економіста, менеджера», «Новітні моделі соціально-економічного розвитку міст в умовах формування ринкових відносин та громадянського суспільства», «Вічний пошук істини «Суспільство і влада», «Пошук оптимальної моделі держави Україна», «Соціальна безпека в контексті сталого розвитку», Абетка мера (I видання) і багато іншого.

Очолювана Володимиром Удовиченком міська влада за найскладніших умов дострокового закриття Чорнобильської АЕС забезпечує життєдіяльність міських структур, належне функціонування закладів освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту населення.

Володимир Петрович – ініціатор та ідеолог Громадської ради міста як унікальної складової громадянського суспільства. На її засіданнях обговорюються найактуальніші проблеми та конкретні можливості їх вирішення. Розроблений Кодекс етики, честі, порядності, добросовісного та ефективного управління Славутицької територіальної громади. На основі Європейської хартії про місцеве самоуправління та 12-ти принципів ефективного управління в місті реалізована сучасна європейська модель місцевої демократії, а також впроваджена система управління якістю ISO 9001:2008, реалізований організаційно-економічний механізм підтримки підприємництва.

Міський голова є членом багатьох міжнародних організацій, отримав велику практику в Європейських інституціях. З 1998 по 2000 рік – заступник представника України в Конгресі місцевих і регіональних влад Європи, з 2000 по теперішній час – член Конгресу місцевих і регіональних влад Європи. На 13 пленарній сесії Конгресу В.П.Удовиченка було обрано віце-президентом Конгресу місцевих і регіональних влад Європи.

Нагороджений багатьма медалями, почесними відзнаками, орденом Ярослава Мудрого V, IV ступенів, повний кавалер Ордена «За заслуги».

Лауреат Державної премії в галузі науки і техніки за 1997 рік та Міжнародної премії ім. В.І. Вернадського за 1997 рік, член Української муніципальної академії та Української екологічної академії. Має три винаходи в галузі будівництва. Лауреат у номінації «Міський голова року» загальнонаціональної програми «Людина року – 2001». Весь цей час домашній номер телефону знаходиться в міському довіднику і доступний для славутичан.

Одружений. Разом із дружиною Вірою Федосіївною виховали сина й доньку.

Захоплення: футбол, шахи, теніс.

*Управління інформації та електронного врядування
виконавчого комітету Славутицької міської ради*

ВІД АВТОРА

Надзвичайно багато цікавих особистостей по-різному допомагали мені в процесі роботи над цим виданням. А якщо «Абетку» вважати результатом усієї моєї активної діяльності в сфері виробництва, а потім влади, то це серед них практично всі ті, хто йшов поряд зі мною по моєму складному, насиченому величезною кількістю подій, житті, незвичайних успіхів і невдач.

Але, передовсім, я хотів би висловити сердечну вдячність при підготовці другого видання – Юрію Макаровичу Мальчину – проректору Академії Муніципального управління, прихильнику муніципального руху, розвитку муніципальної науки, а також Володимирі Костьовичу Присяжнюку – ректору Академії муніципального управління, Тамарі Вікторівні Івановій, Валерію Даниловичу Бакуменку, Анатолію Павловичу Садовенку, Ользі Іванівні Василик та багато-багато іншим яскравим представникам Академії.

Колектив проводить архіважливий, на мій погляд, процес щодо підготовки кадрів для роботи в органах місцевої влади, зокрема сучасних спеціалістів апарату виконавчих, представницьких, законодавчих структур. Вони і зараз сміливо можуть започаткувати створення музею випускників, які безперечно створюють і надалі будуть створювати добрий імідж цьому закладу.

Важливо підкреслити, що Академія працює в основному на базі середньої освіти. І вся складність та важливість полягають у тому, що з цих людей мають вийти фахівці високого сучасного рівня.

Славутич – місто моєї долі

Фото В.Саврана, м.Славутич

Висловлюю щирю подяку представникам Національної академії державного управління при Президентові України Ковбасюку Юрію Васильовичу – її ректору, Володимиру Миколайовичу Вакуленко, Ользі Юріївні Лебединській, Олександрі Іллівні Васильєвій.

Щира подяка Валерію Павловичу Пустовойтенку – ініціатору створення Асоціації міст України, Пухтинському Миколі Олександровичу, Куценко Вірі Іванівні, професору Роману Степановичу Дяківу і багатьом, багатьом іншим прекрасним людям.

Ця книжечка – маленьке доповнення до методичного доробку академії.

Академія зосередила свою діяльність на підготовці та перепідготовці тих, хто є практиками діяльності в органах державної та місцевої влади. Безумовно, що нинішній складний час економічного становлення нашої держави в Академії ще немає необхідних можливостей для створення сучасної, як матеріальної, так і суто навчальної моделі, яка б відповідала вимогам

найвищих світових стандартів, проте те, що створено в ній викликає повагу і приємний подив. Приємно, що до важливої справи підготовки кадрів долучаються люди з капіталом знань і практичного досвіду.

На превелике щастя, їх дуже багато, на жаль, немає можливості згадати тут усіх., але я про них у приємністю пам'ятаю.

Під час праці над цим виданням я користувався їхніми порадами та допомогою. Наскільки мій задум здійснився – судити вам, бо ця моя щира праця лише для вас, мої шановні колеги і побратими, представники майбутньої еліти України.

На завершення хотів би подякувати усім моїм колегам по Славутицькому міськвиконкому, міській раді, громадським організаціям за підтримку і можливість мати таку дієздатну, професійну команду Славутича. Місто має статут територіальної громади, прапор, герб, почесні звання і нагороди «За особистий внесок в розвиток міста».

В основу видання лягли як опрацьовані мною роботи багатьох вчених з розглянутих проблем, так і власні висновки і міркування.

В рамках Всеукраїнського об'єднання місцевого та регіонального розвитку ми продовжуємо проект «Майстерня муніципального управління». Його реалізація дасть змогу не тільки молодим керівникам, а й тим, хто вже працює тривалий час, стати більш професійним і компетентним. Мрію про відкриття «Школи мерів» України.

Спільно з міськими головами м.Комсомольська Поповим Олександром Павловичем, М.Кам'янець-Подольський Мазурчаком Олександром Володимировичем, був ініціатором створення в 2005 році Всеукраїнського громадського об'єднання «Клуб мерів».

Хтось сприйме написане як загальні судження, певні силогізми, але з цим можна посперечатись. На розсуд читачів - майбутніх голів запропоновано логічний ряд понять, порад, тверджень, які є водночас і причиною, і наслідком і які без сумніву можуть стати в пригоді.

Автор сподівається на одержання відгуків, критичних зауважень, порад читачів, яким заздальгідь висловлює вдячність.

Ваші відгуки прошу надсилати за адресою: Славутич, міськвиконком.

Володимир Удовиченко

I. ПОТОЧНИЙ МОМЕНТ ТА ПЕРЕДУМОВИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ. ПОШУК ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВИ УКРАЇНИ

*Перед історією завжди зніми
капелюха,
перед майбутнім - засукай рукава.*

Ніколо Макіавеллі

Формула успіху від автора:

Ініціатива,

Творчість

І натхненна праця!

Процес глибинних суттєвих змін в Україні охопив всі сфери суспільства, усі сфери життєдіяльності людини. Розпочалося формування багатуокладної економіки, соціальної і політичної складових суспільства.

Проте, на превеликий жаль, ми це ще робимо навмання, без системи, з певною недооцінкою складності створення нової моделі розбудови і розвитку нашої молоді держави співвідносно з Конституцією України - соціальної, правової, демократичної, держави.

Відсутність науково обґрунтованої концепції перехідного періоду щодо трансформації суспільства в нову якість не дає можливості ефективно проводити реформи, часом спричиняється до створення складних, почасти драматичних ситуацій в житті людей.

***Свято першого дзвінка в новозбудованій
четвертій школі м.Славутич. Вересень, 2000 р.***

Фото В.Саврана, м.Славутич

У соціальній сфері триває стрімка поляризація різних верств населення за різними ознаками, особливо за життєвим рівнем. Повільно формується нова соціальна структура та нові суспільні відносини вже на нових, малорозвинутих ринкових засадах. Головними причинами такого стану є:

- соціальне напруження, відсутність стабільності;
- боротьба за владу різних політичних сил, і особливо тих, котрі поставили собі за мету самозбагачення будь яким шляхом і довели свою байдужість до проблем народу та нехтують його інтересами.

Небезпідставно як у засобах масової інформації, так і у більшості людей, побутує враження, що саме слабкі люди, які відчують свою безпорадність, але мають надто високі амбіції, намагаються захопити владу будь-якою ціною і часто досягають цього.

Закликаю вас: зламайте в собі елементи слабості, байдужості, корисливості і чесно, морально підготуйте себе до влади, попросіть влади і довіри у людей, переконайте їх і самовідданою, справедливою, енергійною

працею змініть ситуацію на краще. Ви станете найщасливішою людиною в світі.

Не вірите – перевірте!

Україна втомилась від соціальних проблем. Економічний спад, обмежені бюджети, порушення елементарних прав людини, занепад власного товаровиробництва і, що найприкріше, поява такого ганебного для будь-якого суспільства явища як бідність.

Проблема людей не в тому, що вони бідні, а тому, що вони несправедливо бідні.

А бідність – то, беззаперечно, найбільше рабство. Саме в цей час об'єктивно можуть з'явитись найрізноманітніші соціальні замовлення. Найбільш актуальним і вкрай необхідним для України сьогодні є замовлення на еліту, на новоявлених Мойсеїв, людей, які завдяки своїм особистим якостям - патріотизму, професіоналізму, мрійливості, жадобі перемоги, - здатні повести громадян, суспільство шляхом соціально економічного зростання, піднесення рівня і якості життя, доведення стану суспільно-економічного розвитку держави до світових стандартів.

Завданням особливої важливості є організація та мобілізація розвитку усіх суспільних і економічних процесів і доведення їх до високого рівня ефективності.

За такої ситуації українська людність з великими сподіваннями і надією дивиться на людей молодшого покоління, на тих, хто менше заражений старими догмами та віджитими стереотипами тоталітарної системи, методами адміністрування. Вона ніби наставляє молодих: ***«Страхніть з себе все омертвіле, зламайте слабкодухість, підготуйте себе морально, духовно та професійно до влади і лише тоді заслужите довіру у людей. Прикладом переконайте їх у здатності змінити ситуацію на краще і ви забезпечите успіх реалізації своїх програм».*** Раджу вам - перевірте цю тезу на практиці, і будете вдячними за пораду.

Дві основоположні проблеми для України на погляд автора: формування і розвиток громадянського суспільства на засадах об'єднуючих ідей України – державність і кардинального підвищення ефективності державного управління.

У суспільстві з'явилося соціальне замовлення на нові моделі Держави з максимально розвинутим громадянським суспільством, місцевим і регіональним самоврядуванням у всіх сферах життя (освіти, культури, економіки, соціального здоров'я). Пропоную авторське визначення:

СОЦІАЛЬНА ДЕРЖАВА – держава реалізованих демократичних принципів суспільних відносин громадянського суспільства, високого рівня прав і свобод, соціальних гарантій (робочих місць, освіти, медичної допомоги, соціального забезпечення), розвиненої соціальної інфраструктури і рівних можливостей.

Функціональна модель соціальної держави.

II. САМОВРЯДУВАННЯ - ЦЕ САМООРГАНІЗУЮЧА СИСТЕМА

Історія громадського самоврядування як самоорганізовуваної системи започаткувалася з часів існування суспільства, через організацію влади, безпосередньо наближеної до людей і для людей. Органи місцевого самоврядування, насамперед, мали забезпечувати ефективно і водночас наближене до громадянина управління із залученням до цих процесів безпосередньо чи опосередковано найбільшої кількості громадян. Тому, продовжуючи ці традиції, на самому початку входження на посаду керівника такого рангу необхідно глибоко усвідомити і прийняти тезу про абсолютну цінність людської особистості.

Адже, незаперечною істиною є те, що жодна людина не може бути порівняна ні з ким і ні з чим, окрім самої себе, і тому воля її ніким, окрім неї самої, не може бути обмежена - всі люди рівні в своєму прагненні до щастя та благополуччя, незалежно від того, як вони самі для себе це щастя та благополуччя уявляють.

Права людини первісні по відношенню до норм суспільства, останні мають цінність тоді, коли відповідають першим.

Треба усвідомити, що міста посідають пріоритетні місця у середовищі держави і що історія людства починалася з міст. Саме об'єднання міст було початком історії держав. Тож місце міського голови надзвичайно відповідальне і почесне.

У місті з 1995 року працює школа демократії. За цей час створена і реалізована модель місцевої демократії. Сімнадцять років діє громада з розвитку міста, регулярно проводяться муніципальні слухання з актуальних питань життєдіяльності міста.

Муніципальні слухання з питань, пов'язаних з достроковою зупинкою ЧАЕС, 2000 р., лютий

Фото О.Недільниченко, м.Славутич

Відповідно до європейської концепції, відображеної в частині першій статті 3 Європейської хартії, місцеве самоврядування означає право і спроможність органів місцевого самоврядування в межах закону здійснювати регулювання і управління суттєвою часткою суспільних справ, які належать до їхньої компетенції, в інтересах місцевого населення. Це відповідає і 800-літній вітчизняній історичній традиції місцевого самоврядування, відображеній, зокрема, в позитивному досвіді періодів Магдебурзького права (XIV ст. – 1834 р.) та земського самоврядування (1864-1917 рр.) на українських землях, що входили до складу Російської імперії.

Однак, незважаючи на всі заходи держави, спрямовані на зміцнення і розвиток місцевого самоврядування, переважна більшість з близько 12 тисяч територіальних громад України – а саме територіальні громади сіл, селищ і міст районного значення – через їх надмірну подрібненість та надзвичайно слабку фінансову базу залишаються неспроможними до виконання всіх повноважень місцевого самоврядування. Наслідком цього є низький рівень соціальних послуг, що надаються на місцевому рівні та ігнорування на практиці фінансування делегованих повноважень. Таким чином стримується унікальний ресурс розвитку місцевих ініціатив разом з відповідальністю, а також абсолютно нівелюється принцип субсидіарності. **Виправити ситуацію можна**

лише на рівні відповідних змін до Конституції України з проголошенням України як децентралізованої держави.

Розбудова держави, її процвітання залежатиме від того, як відродиться самоврядування, хто очолить владу й реалізує волю людей через служіння їм.

ІІІ. МІСЦЕВА ДЕМОКРАТІЯ - ПОЛІТИЧНА ОСНОВА САМОВРЯДУВАННЯ. МОЛОДЬ І ДЕМОКРАТІЯ.

Демократія приносить результати там, де нею опікуються самі громадяни, зрозумівши, що це - їхні права і свободи, їхня можливість участі в житті свого ж суспільства.

Пам'ятаймо: *сама демократія нічого не гарантує. Вона передбачає лише можливість досягнення поставленої мети, успіху або поразки.*

Реалізуйте модель демократії на місцевому рівні. Залучайте найширше коло громадян, особливо соціально активну частину населення не лише до реалізації стратегії розвитку, а й до її розробки. *Це переконає і змобілізує виконавців до зацікавленої і плідної співпраці, сприятиме тому, щоб ця стратегія стала часткою життя кожної людини територіальної громади.* Якщо це вдасться - ваш успіх безперечний.

Лакмусовим папірцем діяльності для вас мають стати часті громадські збори, де б розглядалось широке коло питань з усіх аспектів життєдіяльності кожної громади. Організуйте та проводьте муніципальні слухання з конкретних питань (бюджету, використання комунальної власності, стану справ в освіті, медичному обслуговуванні, запровадженні соціальних новацій, дозвілля громадян, тощо).

На 21 сесії Конгресу місцевих і регіональних влад Європи була прийнята резолюція [GPL (21)6] від 5 жовтня 2011 року «Виховання демократичної громадськості – інструментарій для міст».

Забезпечуючи доступ до виконання демократичної громадянськості в своїх територіальних громадах, місцеві органи влади будуть надавати громадянам необхідні знання, навички і розуміння демократичних процесів, допомагати розвитку *демократичної позиції і поведінки*, а також мотивувати людей до того. Щоб вони активно відстоювали свої права і здійснили свої обов'язки в суспільстві.

Потрібно, нарешті, зрозуміти, що ефективна місцева демократія є важливою основою для ефективної демократії на регіональному, національному і міжнародному рівнях.

Не може бути демократії без повного розуміння і дотримання прав людини.

Архіважливо, створювати всі необхідні і достатні умови участі громадян в суспільному житті немісцевому рівні, в життєдіяльності територіальної громади через застосування самих різних форм і інструментів співпраці влади – громади в цілому – громадян зокрема.

Налагодьте тісну співпрацю з політичними партіями, рухами, громадськими організаціями та об'єднаннями, а також соціально-активними громадянами, переконайте їх в своїх ідеях, - і ви отримаєте унікальні умови для їх реалізації.

Молодь і демократія: розвиток форм політичної участі молоді.

Поточний момент демонструє в західній демократії певну апатію до політичної діяльності, членства в політичних партіях. Молодь менше голосує на виборах, вона не довіряє політичним органам.

Основні проблеми при цьому визначаються наступні:

- стає все більш тяжким період в житті молоді людини – переходу від навчання до зайнятості;
- рівень безробіття в молодіжному середовищі;
- нестабільність робочих місць та ризику втрати робочого місця.

Погоджуючись з цим фактором, ще б додав, на мій погляд, принципово важливі, а саме:

- підірваний авторитет влади на всіх рівнях;
- ігнорування владою інтересів громадян, особливо молоді;
- демонстрація перевищення своїх інтересів над суспільними;
- корупція в усіх сферах життєдіяльності;
- ігнорування впровадження в суспільні відносини принципу рівних можливостей;
- старіюче суспільство;
- поява нової можливості участі через ресурс Інтернету.

Місцеві і регіональні влади, переконаний, можуть зіграти вирішальну роль в тому, щоб голос молоді **був почутим** в процесі прийняття рішень на всіх рівнях влади, надаючи молоді можливість участі в соціально-економічному розвитку села, селища, міста, району, області.

Саме це і передбачено в переглянутій Європейській хартії Конгресу щодо участі молоді в суспільному житті на місцевому і регіональному рівні. Технології реалізації положень цієї Хартії, автор може продемонструвати на прикладі м.Славутича.

З 2002 року діє проект в рамках Меморандуму поколінь «Молодіжна рада. Майбутнє Славутича». Раду представляють 36 депутатів – представників випускних класів 4-х шкіл і ліцею (міська рада – 36 депутатів). Вибори проходять відкрито, з великою зацікавленістю через підготовку творів на тему: «Від маленького Славутича до Великої України» та з наступним голосуванням. Конкуренція останніх років – дуже велика.

Голова молодіжної ради входить до складу міськвиконкому з дорадчим голосом.

Згідно регламенту міської ради проводиться 2 спільні сесії щодо проблемних питань молодіжного середовища.

*«Меморандум поколінь» в дії
Фото В.Саврана, м.Славутич*

Прикладом практичної співпраці можуть бути розвиток вищої освіти в місті, створення Вищого професійного училища, Центру вивчення іноземних мов, Бібліотечно-інформаційного Центру для дітей та юнацтва, проведення постійно діючих Міжнародних економічного та екологічного форумів, реалізація програми Всесвітньої організації охорони здоров'я «Здорові міста», будівництва скейт-парка в місті, спорудження багатьох спортивних і дитячих майданчиків, шевство над Центром реабілітації для дітей інвалідів, участь в акції – «Посади дерево» та багато інших.

Проблема для дорослих залишається життєво простою – ***навчитись слухати і чути майбутнє покоління.***

Міській владі через спільну роботу щодо створення Кодексу етики, честі, порядності, добросовісного та ефективного управління Славутицької територіальної громади, мотивування участі в громадському житті, створення умов для виховання громадянськості в молодого покоління вдалось побудувати цілу ефективну взаємовигідну систему відносин з молодим поколінням.

В місті з 1996 року ефективно діє Агенція з розвитку бізнесу, Бізнес-інкубатор, реалізується програма підприємництва, початкового бізнесу з практичною підтримкою через Фонд мікрокредитування.

Міська влада сприяє молоді отримати перше робоче місце.

В 2012 році пройшов 19-тий Міжнародний фестиваль дитячої демократії, преси, телебачення і творчості. Це, без перебільшення, унікальний майданчик для самовдосконалення, формування особистості і побудови власних планів усвідомлених, на майбутнє.

Другий рік підряд в рамках фестивалю проходить молодіжна ділова гра «Як стати мером». Вона проходить за участю та сприянням Київського міжнародного університету.

На очах, під впливом майстер-класів від дорослих, народжується майбутня еліта, лідери, які без сумніву стануть суттєвим аргументом для кардинального підняття рівня **ефективності державного управління**.

Організаційно- економічний механізм соціального розвитку міста

в умовах формування ринкових відносин та громадянського суспільства

IV. ВЛАДА - ДЛЯ ЛЮДЕЙ, А НЕ ЛЮДИ ДЛЯ ВЛАДИ.

Важливим є розуміння беззаперечної істини: влада - для людей, а не люди – для влади. І не відходьте від неї ні на крок, ні на мить. Влада для того, щоб саме через плідну, доброзичливу діяльність досягнути конкретних практичних результатів, які мають постійно вдосконалювати, покращувати життя людей, підвищувати його якість.

Політична наука, або мистецтво управляти і керувати людьми, повинна ґрунтуватися на точності мети і дієвості засобів. Саме в цьому і є великий секрет соціального портрету людини, і хто його розкриває, той залишається в історії як міста, так і держави загалом.

Разом з тим, влада не може і не повинна бути безадресною. За кожною ланкою діяльності, за кожною функцією повинна стояти певна конкретна людина.

Громадянське суспільство та влада - одне з корінних питань суспільної організації, її політичної стабільності. З одного боку, зміст політичної влади, її форми в багатьох випадках визначаються сутністю суспільної організації. З іншого - характер політичної влади має суттєвий вплив на темпи розвитку суспільної системи, якісні характеристики її громадянської зрілості. Тому механізм складного взаємозв'язку суспільства і влади завжди був і залишається одним з архіважливих.

Завжди разом із славутичанами

Фото В.Саврана, м.Славутич

V. ГОЛОВА – У ВСЬОМУ ГОЛОВА

Найбільш відповідальною посадою є посада голови як головного виконавця волі територіальної громади.

Призначенням його є служіння людям. Саме голова кожного дня – вічна-віч з тими, хто делегував йому святе право управляти. Ви мусите залишити свій слід на землі, при цьому самореалізуватись і бути від цього щасливим.

Авторитет потрібно завойовувати з першого дня. Перше враження залишається надовго.

Запам'ятайте раз і назавжди - *авторитет*, насправді добре ім'я не залежать від твоєї посади і становища. Злу славу набути легко, відмитись від неї важко. Треба знати, усвідомити і бути готовим до того, що все життя кожної людини складається із злетів і падінь. І потрібно навчитись не перебільшувати ціну значимості злетів і мужньо сприймати падіння і негаразди.

Щотижня аналізуйте свою діяльність і її результати. Робіть це критично, чесно і принципово.

Навчіться критично ставитись до себе, результатів своєї діяльності.

Не чекайте від себе досконалості, але пам'ятайте, що визнання своїх помилок - це вже крок до їх виправлення. Звісно, помилки - прикрі явища, але без них просто неможливо. Тільки той, хто всього боїться і нічого не робить, не припускається помилок.

Те, чого ви поки що не знаєте, пізнається в процесі вашої діяльності, було б бажання.

Пам'ятайте: ***якщо ви робите щось невірно, помилка не в вас самому , і загалом помилка є завжди тільки помилкою.***

Які риси мають бути притаманні ідеальній людині, що бере на себе відповідальність за виконання функцій реалізації волі народу, територіальної громади та як такі риси набути? Що є визначальним в діяльності голови? ***Шукаймо відповіді через власно надбані знання і нескінчений досвід інших.***

Прагнучи стати міським, селищним, сільським головою, кожен повинен знати і повинен бути готовим взяти на себе відповідальність, за великим рахунком, за долю кожної людини, яка проживає в даному населеному пункті, за створення для кожної особистості нормальних, комфортних умов життєдіяльності. І перед тим як прийти до такого рішення щодо відповідальності за долю інших, такому сміливцю слід твердо переконатися насамперед у самому собі, пізнати свою сутність, повстати наодинці з собою і своєю совістю. Необхідною моральною передумовою для досягнення успіху в

діяльності голови є *свята любов до рідної землі й безмежна віра в долю Батьківщини.*

Міський голова повинен бути не просто високоосвіченою, а й висококультурною людиною.

Цього вимагає не тільки саме життя, а й ця окремішня свята сфера його діяльності. Самі лише знання ще не спрацьовують без участі ознак високої культури, вищих духовних запитів і інтересів, прикладів служіння добру.

При тісному симбіозі знань, культури і духовності управлінські рішення матимуть найбільш об'єктивний і ефективний характер.

Бути справжнім головою, легко перемагати на виборах з першого туру, скільки б кандидатур-конкурентів не було б, це вже мистецтво, до того ж мистецтво життя, мистецтво домагатись мети. *Одне слово, найвища майстерність, найвищий професіоналізм.*

Для успішної творчої та плідної діяльності необхідною умовою є забезпечення «тилу». *Зрозумійте, пропустіть через душу і завжди пам'ятайте, що вашим «тилом» є ваша сім'я.*

Діяльність голови – це багатогранний нескінченний пошук раціонального в житті людського суспільства, кожного громадянина. І для того, щоб вона стала результативною, потрібні непересічні знання, особливо з *історії, літератури, філософії, психології, соціології, етики, естетики, економіки і дотичних до них наук.*

Отримуйте знання, самовдосконалюйтесь, поглиблюйте себе як особистість, і успіх не забариться до вас прийти.

Знайдіть себе, свою стежину в складній, але дуже цікавій сфері життєдіяльності.

Влада неосяжна і розтягнута в просторі і часі, до неї не можна доторкнутися руками, але можна побачити, як її використовують інші, можете відчувати, коли застосовуєте її самі і коли отримуєте результати, які цінують інші.

Будь-яке рішення, яке ви приймаєте, є ризиком. Будь-яка дія, на яку ви йдете, - ризик, бо результат може відрізнятись від запрограмованого. Практика і наші дослідження переконують, що найбільш успішними бувають ті, хто йдуть на ризик. Разом з тим ви завжди зможете обрати для себе безпеку і спокій, але при цьому пам'ятайте: у такому разі ви ніколи не відчуєте насолоду перемоги.

Для того щоб бути успішною, щасливою людиною в життя всього на один раз потрібно більше встати чим впасти, пам'ятаючи, що все життя складається із злетів і падінь. І за цей один раз, і потрібно все життя «КАРАБКАТИСЬ».

*Потопляють в зелені садів
садиби енергетиків.
Белгородський квартал,
м.Славутич
Фото В.Саврана, м.Славутич*

VI. ЧЕРЕЗ САМОПІЗНАННЯ ДО САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА САМОУДОСКОНАЛЕННЯ

Пізнайте себе і повірте в себе. Поставте собі за мету: надати громадянської спрямованості своїй праці, життєдіяльності, домогтися підвищення якості життя своєї громади. Громадянське самовизначення має особливе значення в організаційно-економічному механізмі соціального розвитку територіальної громади. Воно безпосередньо, реально, предметно пов'язане з формуванням саме вашої власної громадянської позиції, особистості

як динамічної, результативної сторони і досягати цього можливо через підготовку себе самого на основі сучасних загальноновизнаних професійних знань і програм до виконання святая-святих обов'язків лідера (народне – «батька») територіальної громади і водночас вносити свою частку в розвиток держави.

У вас з'явилась мрія очолити своє місто, село, селище. Ви поставили мету і досягнули її. А далі для вас за всякчас повинні бути супутниками життя і постійно переслідувати:

- повага до себе і людей;
- ініціатива;
- творчість;
- професіоналізм;
- натхненна праця.

Пам'ятайте: ваш найвищий неоціненний капітал - **знання і досвід як власний інтелектуальний набуток.**

Все це може бути матеріалізоване і реалізоване через поглиблене досконале вивчення Конституції України, Закону про місцеве самоврядування, через знання, розуміння і повсякденне виконання своїх обов'язків і дотримання прав.

Визначтесь з методами і принципами управління соціально-економічними процесами; навчіться працювати і діяти лише в тому правовому полі, яке об'єктивно існує.

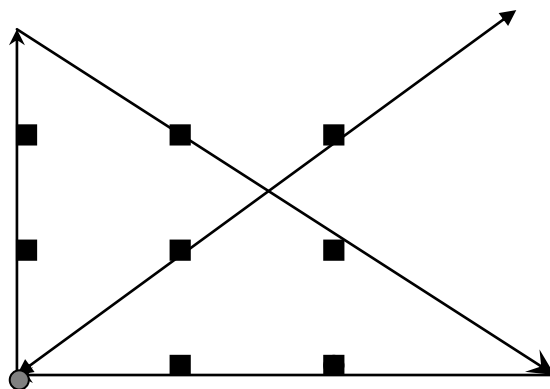
VII. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МОЖЛИВИЙ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ. БЮДЖЕТИ РОЗВИТКУ.

Очольте практичну роботу щодо аудиту існуючого стану справ. Візьміть і зробіть аналіз проблеми. Визначте пріоритети своєї діяльності. ***Відпрацюйте***

стратегію соціально-економічного розвитку з планом її реалізації. І так по кожній галузі господарської діяльності в своєму населеному пункті:

- економічна політика;
- екологічний стан;
- зайнятість населення (забезпеченість робочими місцями);
- сфера соціальних послуг (створення сучасної моделі).

Не бійтеся виходити за межі традиційного мислення і завжди знайдете найбільш вдале, ефектне й ефективне управлінське рішення.

Зверніть увагу на цей малюнок: однією безперервною лінією з'єднуються крапки лише за умови, коли ця лінія вийде за рамки простору, створеного даними крапками.

Досягнути результату в складному соціально-економічному становищі можливо тільки за умови нетрадиційних управлінських рішень, а для цього може необхідно вийти за рамки стереотипу мислення.

У рамках місцевої демократії при допомозі програми «Я і суспільство» йде пошук сучасної моделі соціальних послуг в місті. Соціально-психологічний центр, 2000 р.

Фото О. Недільниченко, м.Славутич

Оволодійте методами соціальної і економічної психології, маючи на увазі, що:

▪ ***Соціальна психологія*** – це сукупність відчуттів, волі, настрою, навичок, традицій, які проявляються в психології людей виходячи із соціально-економічних умов їхнього життя. Беззаперечним є те, що зміни в суспільстві супроводжуються змінами в соціальній психології людей. Треба знати, що коли руйнується стала система, тоді водночас руйнується і соціальна структура. Тому для людини цей процес є відчутним. Більшість людей часто не витримує цього психологічного тиску, втрачає вимогливість до себе, понижує власну самооцінку, стає байдужою, зменшує свої потреби, просто перестає боротися за життя. За такого стану слід допомогти людям вижити, не втратити себе, свою віру. Намагайся відкрити наявні резерви, перш за все, психологічні.

Запам'ятайте: ***потреба життєвого пошуку – одна з природних і найцінніших потреб самого життя.***

▪ ***Економічна психологія*** – це стереотипи економічного мислення людей, сімей, соціальних груп і верств населення, які суттєво впливають на сприйняття ними економічної дійсності та формування економічної поведінки.

Економічне зростання в Україні життєво необхідне. Однією з передумов росту є активізація соціально-економічного розвитку на місцевому і регіональному рівнях. А для цього потрібна активізація і переорієнтація діяльності влади, спрямування її лідерів на створення найбільш сприятливих

умов для підвищення економічної активності і результативної праці громадян, розвитку підприємництва, малого і середнього бізнесу, а також умов для створення і розширення інвестиційного ринку, нарощування та ефективного використання обігових коштів, залучення вітчизняних і зарубіжних інвестицій.

Старт в життя.

Умови, які створюються для малюків в дитячих дошкільних закладах, а також закладах освіти, культури, спорту в Славутичі є дійсно унікальними для всестороннього формування особистості

Фото О.Недільніченко, м.Славутич

Стимулюйте мотивацію до праці громадян своєї територіальної громади.

Створіть і реалізуйте на практиці організаційно-економічний механізм соціального розвитку міста.

Знайте: *головним інструментом у вирішенні соціальних проблем територіальної громади є бюджет.* А основним, найбільш вагомим, джерелом наповнення бюджету є суб'єкти підприємницької діяльності. Отже, підтримуючи підприємницьку діяльність, бізнес, розвиток власного вітчизняного товарного виробництва, ми створюємо умови до зростання і поліпшення бюджету. Саме цим забезпечуємо собі самореалізацію, а через неї і безперервність та відтворюваність життєдіяльності свого міста (села, селища).

Знайдіть найефективнішу, найвідкритішу модель відносин «влада і бізнес».

Зрозумійте: *найголовнішим пріоритетом серед безлічі суб'єктів вашої діяльності повинні стати діти.* А це визначає пріоритетною сферою серед

усіх інших освіту. Та держава, те місто, та родина, які не дбають про дітей і освіту, є безперспективними, приреченими.

Світовий досвід свідчить, що найефективніший капітал той, який вкладено в галузь освіти і виховання підростаючого покоління. Постійно дбайте про науку і освіту. Ознайомтеся з досвідом Японії, Німеччини - і станете «наукоманом». Ресурси, що вкладено в освіту, є побічно найбільш рентабельними для держави інвестиціями.

VIII. ЕФЕКТИВНИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ - ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ. ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ МІСТ. 12 ПРИНЦИПІВ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Ніколи не шукайте причин для бездіяльності, тим більш її виправдання. Щиро, дипломатично, коректно, але переконливо і зацікавлено об'єднуйте навколо себе людей. Сформууйте дієздатну і згуртовану команду в широкому і вузькому розумінні цього слова. Навчіться сучасним методам управління. Відпрацюйте свій, лише вам притаманний, стиль.

Раджу: із класичних типів управління ***авторитарного, номінального і демократичного*** зупиніться на ***демократичному***. Саме цей тип і стиль управління дає змогу досягти найкращих і найвищих результатів. Виходжу не лише з свого досвіду, а й світової практики. Оволодійте демократією управління досконало.

Важливо опанувати новітню технологію ***комплексного підходу до вирішення проблем протидії*** різного роду загрозам, техногенним (в т.ч. змінам клімату) і природним катаклізмам, максимальне пом'якшувати їх наслідки, якщо вони все ж таки трапляються в усіх сферах життєдіяльності – транспорті,

зв'язку, житлово-комунальному господарстві, водо – і енергопостачальні, усій системі відходів, виробництві продуктів харчування і

Концепція стійкості міст повинна стати дороговказом безумовного забезпечення якості життя і в повній мірі відповідати принципам сталого розвитку.

Потрібно пізнати, відпрацювати і реалізувати технологію організації своєї діяльності як голови і своїх підлеглих на основі кращих досягнень праксеології – науки про підвищення ефективності праці.

Саме від цього буде залежати ефективність реалізації програм соціально-економічного розвитку, а значить і дієвість голови.

Плідне використання свого часу потребує постановки мети, завдань і обов'язкового планування. Ефективне використання часу включає те, як ви витрачаєте свій власний час, а також, що дуже важливо, як ви плануєте час інших людей.

Пам'ятайте: завтрашній день завжди починається сьогодні.

Рішення про використання часу підлеглих, керівників підприємств і організацій вимагає планування та складання графіку.

На порядку денному головний дефіцит – дефіцит часу!

Оптимальним, з мого особистого досвіду, є створення плану дій в трьох напрямках:

- професійному;
- організаційному;
- особистому.

Засідання Координаційної Ради міжнародного центру розвитку бізнесу в м.Славутичі. Представники Агенції з розвитку бізнесу, бізнес – інкубатора, групи управління «Планом дій», адміністрації спеціальної економічної зони обговорюють стратегічний план розвитку міста до 2020 року.

Травень 2000 р. Славутич

Фото В.Савран, м.Славутич

До того ж план дій може бути складений на виборний термін - на рік, місяць і взагалі на найближчий час.

Кожний день починайте з відпрацьовування переліку справ, котрі потрібно вирішити саме сьогодні. І ще одна порада - із цього переліку завжди підкреслюйте те, що потрібно зробити першочергово.

Відпрацюйте систему найбільш ефективного використання свого часу і постійно її удосконалюйте.

Звісно, щоб підвищити ефективність трудової діяльності інших людей, ви повинні досягти певних успіхів у своїй.

Понад усе вам необхідно опанувати техніку проведення нарад, співбесід, методи орієнтації працівників і посилення трудової мотивації, щоб вони могли б працювати з повною віддачею.

Пам'ятайте: *ставши керівником, ви водночас стаєте вчителем і наставником.*

Побудуйте добрі і щирі взаємовідносини з підлеглими, відчуйте їх слабкі і сильні сторони. Як керівнику вам необхідно буде приймати управлінські рішення за трьома напрямками:

1. Що необхідно зробити?
2. Хто це зробить?
3. Яким чином це буде зроблено?

До ваших обов'язків увійде не тільки прийняття рішень, а й добір виконавців; надання допомоги тим, хто її потребує; створення атмосфери психологічного комфорту, в якій люди зможуть продуктивно працювати, отримувати від роботи справжнє задоволення і приємно спілкуватися один з одним. Говорячи іншими словами, допоможіть виникненню атмосфери психологічної сумісності, довіри, взаємодопомоги, доброчинності загалом. Проте усвідомте, що ваша команда, навіть при ідеальному доборі, завжди буде різною, бо вона, об'єктивно складатиметься, перш за все, з індивідуальностей. Тому головне - знайти підхід до кожного. Не намагайтесь позбутися тих, хто порушує ваш особистий комфорт, в багатьох питаннях сперечаючись з вами. Саме ці люди примушуватимуть вас завжди бути в формі, пильними і перевіряти правильність рішень, які приймаєте. Поставте себе на місце підлеглих і спробуйте поглянути на себе як на керівника їхніми очима. Якщо вам не подобається цей імідж, змінійте його.

В цьому разі вам надається можливість впливати на життя підлеглих так, щоб вони наприкінці дня поверталися додому з високою самооцінкою і задоволенням від виконаної у вашому середовищі роботи. Але це стане реальним лише за умови досягнення спільних результатів діяльності на благо громадян міста.

Голова наділений великою і дуже відповідальною владою. Для всіх, і особливо підлеглих, дуже важливо, що ви і як робите та говорите. Ви перебуваєте в стані впливу, і тому **зобов'язані бути справедливим, чесним, зрозумілим, відкритим і у разі необхідності повинні підтримувати людей.**

Побудова певної моделі взаємовідносин - це найбільш важлива складова діяльності керівника.

Зрозумійте беззаперечну істину, що ви ніколи не зможете досягти жодних результатів без плідної співпраці зі своїми підлеглими. Успіх керівника визначається здібністю до комунікації.

*Святкуємо разом День міста. Червень 1999 р.
м.Славутич*

Фото В.Савран, м.Славутич

Важливо виробити лише вам властивий стиль вирішення конфліктів, тому що саме ним ви будете найчастіше користуватись.

Пам'ятайте: інколи не варто ломати списи; і ви відступаєте, домагаючись позитивного результату, а деколи важливо, навпаки, наполягати на своєму, – і йдучи на пряме протистояння, у кінцевому рахунку досягнете бажаного.

Вивчіть ситуацію та потреби людей, які беруть участь у конфлікті, спрогнозуйте можливі наслідки і тільки після цього вдавайтесь до активних дій щодо розв'язання того чи іншого непорозуміння. *Навчіться терпляче, коректно і тонко «гасити» конфлікти.*

Складним завданням завжди для вас є роль арбітра. Ви повинні бути готовим і до такої ролі.

Людьми рухають їх інтереси. Мотивація співробітників до праці - це найважливіше завдання будь-якого керівника, тим більше голови. Існують три сторони мотивації: робота, співробітники і керівник. Тому:

1. Робота повинна сприйматися як така, що має певне важливе значення і як приносить задоволення, а її виконання є вагомим у загальному суспільному процесі. Співробітники повинні свідомо чи підсвідомо пишатися своєю працею.
2. Члени вашої команди мають не лише свідомо прагнути винагороди, але й усвідомлювати, що несуть певну відповідальність за виконання тієї чи іншої функції.
3. Керівник має своєчасно і справедливо оцінювати обсяг і якість роботи та відповідно заохочувати співробітників і винагороджувати за виконану роботу.

Щоб знайти компроміс в безнадійних, на перший погляд, стосунках з некерованою особистістю, можна скористуватися п'ятьма методами:

1. Прямий підхід.
2. Попереджувальний підхід.
3. Терапевтичний підхід.
4. Ультимативний підхід. («Мені прийдеться прийняти рішення.»)
5. Побічний підхід. (Можна в письмовій формі.)

Випробувавши всі п'ять методів, та не отримавши бажаного результату, не сумуйте, зупиніться – це вже проблема не ваша, а підлеглого.

Добрим помічником для сучасного муніципального менеджменту може слугувати Європейська політика підвищення ефективності управління.

Запровадження *12 Європейських принципів доброго демократичного врядування* в реальну діяльність, в життєдіяльність територіальних громад з метою підвищення ефективного управління це – дуже складний процес, але результат вартий величезних зусиль заради кардинального підвищення рівня і якості життя людей.

Принципами доброго демократичного врядування на місцевому рівні є:

- I. **Чесне проведення виборів, представництво та участь**, щоб забезпечити реальні можливості для всіх громадян мати свій голос у місцевих суспільних справах;
- II. **Чутливість**, щоб забезпечити, аби місцева влада чутливо реагувала на законні очікування та потреби громадян;
- III. **Ефективність і результативність**, щоб забезпечити досягнення цілей і водночас найраціональнішого використання ресурсів;
- IV. **Відкритість та прозорість**, щоб забезпечити публічний доступ до інформації та полегшити розуміння, як ведуться суспільні справи;
- V. **Верховенство права**, щоб забезпечити справедливість, безсторонність і передбачуваність;
- VI. **Етична поведінка**, щоб забезпечити перевагу суспільних інтересів над приватними;
- VII. **Компетентність та спроможність**, щоб забезпечити здатність представників та посадових осіб місцевої влади виконувати свої обов'язки;
- VIII. **Інновації та відкритість до змін**, щоб забезпечити здобуття корисні від нових рішень та кращих практик;
- IX. **Сталий розвиток та орієнтація на довгострокові результати**, щоб враховувати інтереси майбутніх поколінь;
- X. **Надійний фінансовий менеджмент**, щоб забезпечити ощадливе та продуктивне використання суспільних коштів;
- XI. **Права людини, культурне різноманіття та соціальне згуртування**, щоб забезпечити захищеність і повагу до всіх громадян, коли жоден не дискримінується і не виключається;
- XII. **Підзвітність**, щоб забезпечити, аби представники та посадові особи місцевої влади брали відповідальність і притягувалися до відповідальності за свої дії.

ІХ. ПЕРШ ЗА ВСЕ - ЗДОРОВ'Я!

Зрозумійте: здорова людина означає здорову державу, здорове суспільство. Здоров'я має тлумачитися у найширшому розумінні цього архіважливого поняття, *як фізичне, психологічне, соціальне.*

Здорова людина, здорова сім'я, здорове місто, - здорова держава.

Заходи в рамках «Здорові міста» – програми всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Славутич - базове місто в Україні щодо запровадження цієї програми

Фото О.Недільніченко, м.Славутич

Поступово напередодні 3-го тисячоліття все частіше ми звертаємося до такого питання, як сталий розвиток. Але, щоб сталий розвиток не залишився абстрактним і чисто теоретичним поняттям, необхідно, аби він був тісно пов'язаний з повсякденним життям людей і такими їх життєобов'язковими потребами, як робота, чиста вода і повітря, освіта.

Найбільш ефективно ця концепція може діяти на рівні громади, кожного села, міста як основи всього суспільства, будь-якої держави.

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), її Європейське регіональне Бюро (ЄРБ) запропонували проект «Здорові міста», який являє собою тривалий, перспективний міжнародний проект, де здоров'я населення

ставиться на високий рівень в діяльності та програмах усіх адміністративних структур у містах Європи.

Проект «Здорові міста» Всесвітньої організації охорони здоров'я є проектом довгострокової міжнародної діяльності щодо розвитку, спрямованого на забезпечення високої пріоритетності тематики охорони здоров'я в планах і програмах осіб, які приймають визначальні рішення в містах Європи, і на створення таких структур і процесів, які б взаємодіяли зміцненню здоров'я в містах. На сьогодні вже завершені дві стадії виконання проекту «Здорові міста». Кожна стадія складалася з ряду елементів, включаючи надзвичайно активну мережу міст, віднесених ВООЗ до категорії проектних міст ВООЗ. На першій стадії (1987 – 1992 р.р.) в мережу тих, хто бере участь у проекті ВООЗ, було включено 35 міст. Основний акцент при цьому робився на створення таких нових структур, які б сприяли втіленню нових шляхів і способів охорони здоров'я в містах.

23 червня 1998 року в Афінах (Греція) проходила Міжнародна конференція, на якій були відмічені перші 10 років європейського руху за здорові міста і розпочався III етап (1998 – 2002 р.р.) проекту ВООЗ щодо здорових міст. З 2013 року починається нова п'ятирічна фаза проекту.

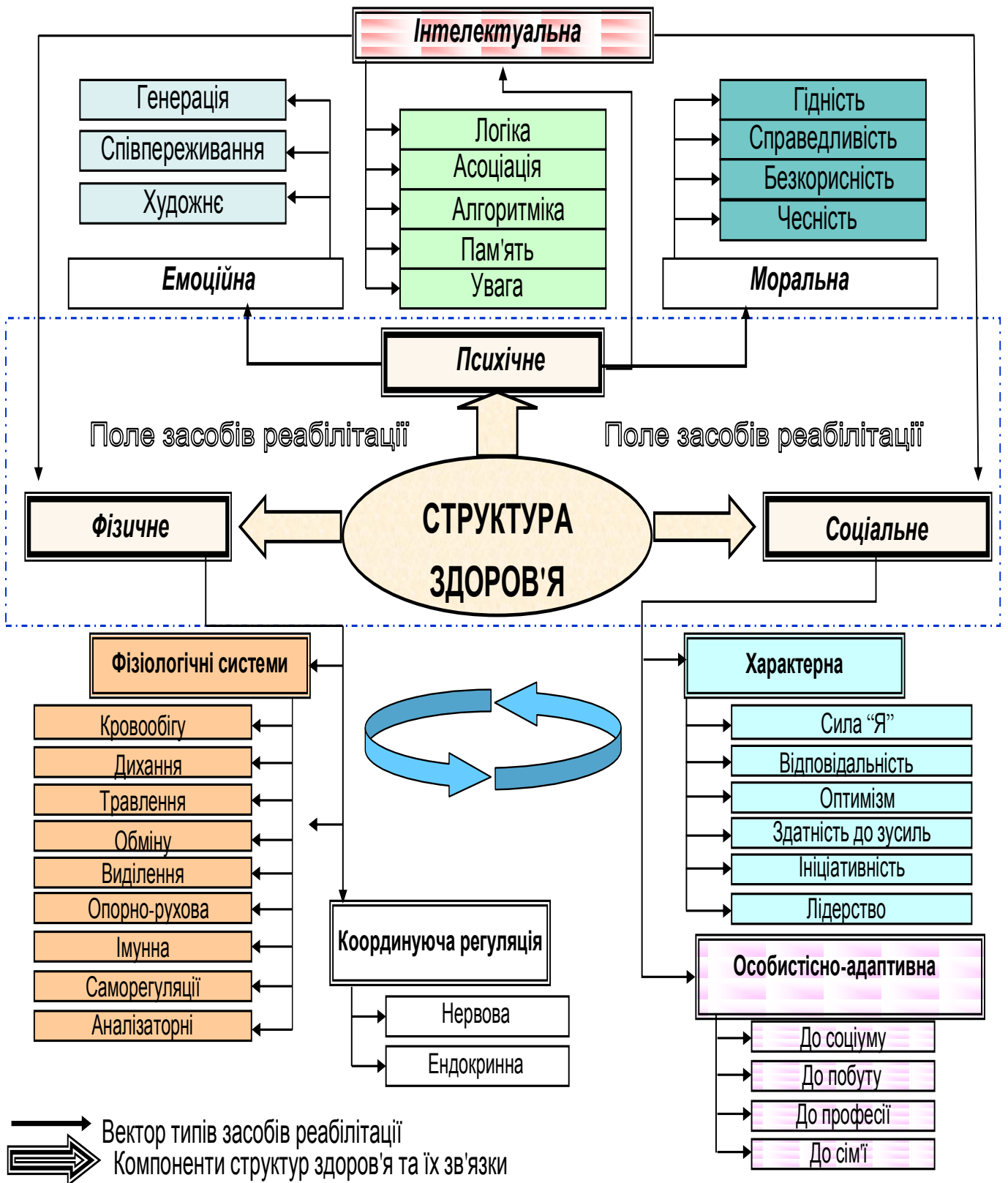

Схема структури здоров'я людини

Міські органи влади покликані грати життєво важливу роль у реалізації цілей та задач політики, спрямованої на поліпшення стану здоров'я міського населення України.

Нам потрібно усвідомити, що здоров'я повинно стати життєво важливим елементом в системі основних цінностей і основним змістом життя.

Залучайте до реалізації програму ВООЗ «Здорові міста». Розпочніть цю роботу з підпрограм «Здорова школа», «Здоровий дошкільний заклад».

Х. СПІЛКУВАННЯ З ЛЮДЬМИ - НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ ДО ЇХ ПЕРЕКОНАННЯ І ЗАЛУЧЕННЯ ДО СПРАВИ

Тримайте руку на «пульсі життя» громади через інформаційне забезпечення та зворотний зв'язок з людьми, колективами. Періодично використовуйте соціологічні дослідження з будь-якого актуального на той чи інший час питання.

Навчіться переконувати людей. Минув час адміністративних команд. Настав період формування команд односторонців, управлінців. Лише з участю великої кількості фахівців, вибраних з числа усіх громадян, можна досягти реалізації ідей програми дій.

Команду, в широкому розумінні цього слова, можна сформувати тільки шляхом великого копінтного відбору, з широкого кола людей - через особисте спілкування з ними. Ви мусите *оволодіти мистецтвом промов, публічного виступу, риторики і переконання.*

Не слід забувати і про ефективність володіння методикою невербальної комунікації, яка виражається в певних рухах, сигналах людини в процесі спілкування з оточуючими. Мова рухів тіла і рук, поз, і навіть погляд очей – все

це форми невербальної комунікації, а саме чотири її сторони: простір, час, зовнішність і жести.

Правило взаємин з людьми дуже просте, як і все геніальне: ставтеся до людей так, як би ви хотіли, щоб вони ставились до вас самого.

Запам'ятайте поради, щодо мистецтва спілкування, прилюдного виступу.

Вони дійшли до нас з різних часів історії, але, на мій погляд, не втратили актуальності. Зрозумійте, що перш, ніж вчитися ораторському мистецтву - мистецтву ведення блискучих дискусій і задушевних бесід – слід опанувати прийоми ведення звичайних розмов у звичайнісіньких життєвих ситуаціях, коли нам доводиться щоденно розмовляти самим або вислуховувати інших. Саме тут ви відточуєте своє вміння добрати найвідповідніше, найвлучніше слово, інтонацію, тон, темп мовлення. Зорієнтуйтеся, які жести, яка міміка доречні в тій чи іншій обстановці, чого загалом слід позбутися. Саме тут шліфуються грані того діаманта, який зветься високою мовною культурою і є, як правило, свідченням справжньої великої внутрішньої культури.

У чому полягає мистецтво промов – «...вони не повинні бути ні довгими, ні короткими, але поміркованими» (Платон).

Тільки попередня підготовка до предмету виступу, його сутності, логіки, робить промову цікавою і захоплюючою. Адже пізнати зміст самого предмету розгляду зовсім не складно. Насамперед слід підготувати вступ до промови.

Його зміст має бути настільки інтригуючим, аби відразу привернути увагу слухача, пробудити його зацікавленість і підготувати його до сприйняття ваших наступних міркувань. «Сутність справи треба викладати коротко й ясно, щоб усе в ній було достатньо зрозумілим, послідовним, логічним. Тут треба обґрунтувати свою точку зору та спростувати протилежну, якщо така існує і зробити це не хаотично, а за допомогою такої побудови окремих положень, щоб загальні впливали із окремих доказів, і нарешті, замкнути все це запальним або заспокійливим висновком» (Цицерон).

«Оратор, здебільшого, виступає на громадських зібраннях, де ставить за мету привернути увагу слухачів. Він повинен говорити з чистим серцем і відкритою душею, мусить бути завжди однаково налаштованим по відношенню до своєї аудиторії, мусить довести, що усі присутні, яким би способом, чи думками вони навіть розходились щодо основних питань «положень», насправді мають одну мету – істину» (Е. Фукс).

«Митець думає не тільки розумом, але і серцем» (О. Довженко).

Словникове багатство людини визначається не стільки кількістю слів у ньому, скільки якістю їх: чим більше в ньому синонімів для передачі словесних відтінків одного значення, тим багатша мова, тим ширше її зображувальні можливості.

«Слово ввібрало в себе найтонші порухи наших почуттів», - писав В.О.Сухомлинський, – «у ньому закарбувалася душа, звичаї, традиції, радості й болі народу - всі його духовні цінності, створені століттями».

Тому для опанування мистецтвом риторики ніколи, ні за будь-яких обставин не слід забувати: ***«Справи говорять голосніше, аніж слова»*** (українська народна мудрість).

Звернення до колег, нинішніх і майбутніх.

Життя кожного з нас – це великий, складний, творчий процес постійного пошуку, спрямований на створення мрії, якогось плану, проекту та їх реалізацію.

Переважно більша частина активного життя проходить в трудовій діяльності. І це природно. І від того як вдало ти обереш професію, напрямок, суб'єкт своєї праці залежатиме і кінцевий результат. Від того залежить, чи будеш щасливим, самореалізованим в житті, чи ні.

Робота головою є надто складною, частіше непередбаченою. Вона вимагає незмірно величезних витрат часу, енергії, самопожертв у середовищі постійно підстерезуваних політичних проблем. Найбільша складність і засторога полягає у тому, що все це стосується не тільки твого особистого

життя, а здебільшого життя багатьох, навіть незнайомих тобі громадян, у яких може лише на тебе залишились останні сподівання, остання надія.

Усвідом це, переймись тим, відчуйте їх біль. Така твоя місія, доля, такий особистий власний вибір.

Опанувати цю професію, цю сферу діяльності без перебільшення означатиме опанування мистецтва життя, як показника вищої майстерності і досягнень.

Хай Вам в цьому щастить і допомагає Всевишній.

Місто Славутич у великій родині територіальної громади з гостями міста відзначає славу дату 25-річчя Славутича

Фото В.Саврана, м.Славутич

Перелік використаної літератури

1. Галина Сагач. «Золотослів». 1 і 2 частина - К.: «Школяр», 1998.
2. Дяків Р.С., Удовиченко В.П. та ін. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера. К.: Міжнародна економічна фундація, 2000. - 704 с.
3. Экономическая энциклопедия - М.: «Экономика», 1999.
4. Коваль А.П. «Слово про слово». - К.: «Радянська школа» -1986 .
5. «Мистецтво життєтворчості особистості». Науково-методичний посібник в двох частинах, 1997.
6. Никколо Макиавелли. «Государь». - Х.: «Фолио», 1998.
7. Фролова И.Т. «Философский словарь». - М.: 1996.
8. Удовиченко В.П. «Україна: від соціального міста до соціальної держави». - К.: «Чорнобильінформ», 1997.
9. Удовиченко В.П. «Організаційно-економічний механізм соціального розвитку міста в умовах формування ринкових відносин». - К.: «Укратомвидав», 2000.
10. Удовиченко В.П. «Вічний пошук істини «Суспільство і влада». - Славутич, 2010.
11. Куценко В.І., Удовиченко В.П. «Соціальна безпека в контексті сталого розвитку». /Куценко В.І., Удовиченко В.П. – Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2011. – 656 с.
12. Резолюція Конгресу місцевих і регіональних влад Європи. 21-а сесія, CPL(21)6 від 05.10.2011. «Воспитание демократической гражданственности – инструменты для городов».
13. Резолюція Конгресу місцевих і регіональних влад Європи. 22-а сесія, CPL(22)2 від 06.03.2012. Повышать устойчивость городов.
14. Резолюція Конгресу місцевих і регіональних влад Європи. 23-я сесія, CG(23)9 від 24.09.2012 .
15. Матеріали 15-ї сесії Конференції європейських Міністрів, відбулась 15-16 жовтня, Валенсія. 2007 рік.